

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **Z. P.**

proti
žalovanému: **Úřad práce České republiky – Krajská pobočka v Brně**
sídlem Polní 37, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2019, čj. VI./20

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce požádal podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve dnech 21. 5. 2020 a 22. 5. 2020 různé krajské pobočky Úřadu práce ČR, včetně žalované Krajské pobočky v Brně, aby mu poskytly všechna pravomocná rozhodnutí o odvoláních směřujících proti jejich rozhodnutím ve věcech týkajících se zaměstnanosti, dávek pomoci

v hmotné nouzi a žádostí o informace, jež byla doručena odvolatelům v době od 1. 11. 2019 do dne vyřízení žádosti, a to včetně jejich vlastních rozhodnutí, proti nimž odvolání směřovala, vše v anonymizované podobě. Přípisem mu Generální ředitelství Úřadu práce ČR sdělilo, že za mimořádně rozsáhlé vyhledání těchto informací (mělo jít o 2 863 rozhodnutí) požaduje souhrnnou úhradu ve výši 300 615 Kč. Proti tomuto postupu se žalobce bránil stížnostmi u jednotlivých krajských poboček, které souhrnně vyřídilo Ministerstvo práce a sociálních věcí rozhodnutím ze dne 31. 7. 2020, jímž potvrdilo postup povinných subjektů i výši požadované úhrady.

2. Žalobce požadovanou úhradu v zákonné lhůtě nezaplatil, proto mu Generální ředitelství Úřadu práce ČR přípisem ze dne 9. 11. 2020 souhrnně sdělilo, že jeho žádosti odkládá. Přípis o odložení žádosti o informace ze dne 22. 5. 2020 adresované Úřadu práce ČR – Krajské pobočce v Brně mu již předtím zaslal i ředitel uvedené krajské pobočky. Sdělení je datováno dnem 27. 10. 2020 (na písemnosti je sice uvedeno datum 27. 10. 2019, jde však o zjevnou písařskou chybu). Právě toto sdělení s čj. VI./20 napadá žalobce žalobou podanou Krajskému soudu v Brně dne 8. 11. 2020.

II. Argumentace žalobce

3. Žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit. Krajská pobočka Úřadu práce ČR má povinnost zveřejnit sazebník úhrad způsobem umožňujícím dálkový přístup, a zároveň jej vyvěsit ve své úředně na všeobecně přístupném místě. To vyplývá z § 5 odst. 1 písm. f) a § 5 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobcův náhled podporuje i vyhláška č. 442/2006 Sb., podle které je-li součástí povinného celku více povinných subjektů, zveřejňuje informace každý povinný subjekt. Sdělení o ceně za poskytnutí informací, včetně místa a způsobu získání, je základní informace o povinném subjektu a musí být zveřejněna v jeho sídle i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Sazebník úhrad ani není dostupný přímo na webových stránkách žalovaného, ale jen na webových stránkách Úřadu práce ČR. Zároveň povinný subjekt netvrdí, že by byl sazebník přístupný v jeho úředně. Proto žalovaný ztratil právo na úhradu za vyhledávání požadovaných informací.

III. Argumentace žalovaného

4. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout. Předně se žalovaný domnívá, že správným žalovaným má být Úřad práce ČR, nikoliv jeho pobočka. Odkaz na webové stránky Generálního ředitelství, kde je sazebník úhrad zveřejněn, je podle žalovaného dostatečný a přehledný.

IV. Řízení před krajským soudem

5. Žalobce původně požadoval, aby soud provedl ústní jednání podle § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Po jeho nařízení nicméně dal souhlas s rozhodnutím bez jednání, proto soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
6. Žalobce v žalobě navrhoval jako důkaz webovou stránku žalovaného <https://www.uradprace.cz/web/cz/jihomoravsky-kraj>. Soud jej shledal nadbytečným. Žalobce se tím snaží prokázat, že se na stránkách žalovaného nenachází sazebník úhrad. O tom ale není sporu. Sám žalovaný uznává, že sazebník je zveřejněn na webových stránkách Úřadu práce ČR. Navíc je zveřejnění sazebníku úhrad pro posouzení věci nepodstatné, jak soud osvětlí níže. Stejně tak nebylo třeba provádět dokazování ohledně

toho, kdy Úřad práce ČR zaslal žalobci oznámení o výši úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Soud si sice tento doklad před jednáním od žalovaného vyžádal, nakonec však vyhodnotil tento žalobní bod jako opožděný, jak vysvětlí níže. Nadto ani zde nebylo po skutkové stránce mezi stranami sporu o tom, kdy k dodání sdělení do datové schránky žalobce došlo.

V. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba **není důvodná**.
8. Skutkový stav popsal soud ve vymezení věci a přistoupil proto rovnou k právnímu posouzení.
9. Žalovaný vznesl ve vyjádření k žalobě námitku, že není povinným subjektem a žalovaným by měl být Úřad práce ČR. Krajský soud se naopak domnívá, že povinným subjektem je žalovaný. Podle § 2 odst. 1 zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů působí v Úřadu práce (i) generální ředitelství a (ii) krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu, jejichž součástí jsou kontaktní pracoviště. Podle § 5 odst. 1 zmíněného zákona rozhoduje Úřad práce v 1. stupni prostřednictvím krajských poboček a generálního ředitelství. To, že krajské pobočky Úřadu práce mají postavení prvoinstančního správního orgánu, potvrzuje důvodová zpráva k zákonu č. 366/2011 Sb., dle které „*krajské pobočky Úřadu práce a jeho generální ředitelství mají ve správním řízení postavení prvoinstančního správního orgánu*“, a judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 11. 2. 2021, čj. 6 Ads 372/2020 - 30, ze dne 14. 4. 2021, čj. 4 As 3/2021 - 17, a ze dne 23. 11. 2021, čj. 6 As 185/2021 - 28). Takové vymezení krajské pobočky jako správního orgánu nepochybně dopadá také na vymezení povinných subjektů podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Jinými slovy není důvod, proč by v případě žalobcovy žádosti měl být povinným subjektem Úřad práce a ne jeho pobočky, na které se žalobce obrátil. Námitky žalovaného ohledně pasivní legitimace vyplývající z jeho postavení povinného subjektu podle zákona o svobodném přístupu k informacím jsou proto nedůvodné.
10. Do celé situace vneslo nejistotu pouze generální ředitelství Úřadu práce, které žalobce informovalo o souhrnném odložení žádostí o poskytnutí informací. Nutno ovšem dodat, že k tomu generální ředitelství přistoupilo dne 9. 11. 2020, zatímco Krajská pobočka v Brně žalobce informovala dříve, a to již dne 27. 10. 2019. Krajský soud proto vyhodnotil, že předmětnou žádost žalobce odložil žalovaný a generální ředitelství žalobci sdělilo (duplicitně) totéž. Zároveň soud respektoval vůli žalobce, který jako žalovaného, tedy toho, kdo jeho žádost odložil, označil právě Krajskou pobočku v Brně.
11. Jádrem sporu je, zda žalovaný mohl po žalobci požadovat úhradu za vyhledávání informací, jestliže na svých webových stránkách a ve své provozovně sazebník úhrad nevyvěsil.
12. Zákon o svobodném přístupu k informacím stanoví v § 17 odst. 3 případy, kdy může povinný subjekt požadovat úhradu nákladů, které v souvislosti s vyhledáváním informace vznikly. Podmínkou uplatnění takového nároku na úhradu nákladů je oznámení skutečnosti, že za poskytnutí informace bude povinný subjekt požadovat úhradu a výši této úhrady. Podle § 17 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím ztratí povinný subjekt tento nárok pouze v případě, že tuto oznamovací povinnost vůči tazateli nesplní.

13. Nyní o takový případ nejde, jelikož žalobci byla výše úhrady sdělena a řádně odůvodněna oznámením generálního ředitelství Úřadu práce ze dne 5. 6. 2020 v souladu s § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Sdělení úhrady následně potvrdilo též Ministerstvo práce a sociálních věcí, které žalobce odkázalo na sazebník uveřejněný na webové stránce <https://www.uradprace.cz/web/cz/sazebnik-uhrad>. Oba úřady, tedy jak generální ředitelství, tak ministerstvo, v řízení zdůvodnily, proč jde v daném případě o rozsáhlé vyhledávání a jak dosáhly výsledné výše úhrady. Žalobce ostatně výši úhrady ani nezpochybnuje.
14. Je pravdou, že v § 5 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou upraveny informace, které mají povinné subjekty ze zákona zveřejňovat. Z § 5 odst. 1 a 4 téhož zákona přitom vyplývá, že tak mají povinné orgány činit jednak ve svém sídle a svých úřadovnách, jednak způsobem umožňujícím dálkový přístup. Takto předem zveřejňovanou informací je podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona o svobodném přístupu k informacím i sazebník úhrad za poskytnutí informací. S nesplněním této povinnosti však zákon o svobodném přístupu k informacím v žádném případě nespojuje následek v podobě ztráty nároku povinného subjektu na úhradu nákladů. Ten je spojen pouze s § 17 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Naopak lze říci, že pokud by povinný subjekt zveřejnil sazebník úhrad na žalobcem požadovaných místech, ovšem adresně žalobci nesdělil výši požadované úhrady včetně poučení, nárok na úhradu nákladů by povinný subjekt ztratil. Z toho důvodu nebylo potřeba, aby soud prováděl dokazování, zda žalovaný své povinnosti podle § 5 odst. 1 a 4 zákona o svobodném přístupu k informacím splnil, tedy zda sazebník úhrad zveřejnil v sídle a na pobočkách Krajské pobočky Úřadu práce v Brně (k tomu navíc žalobce žádné důkazy nenabízí) a na svých vlastních webových stránkách (zde naopak bylo mezi účastníky nesporné, že žalovaný tak neučinil).
15. Uvedené závěry potvrzuje Nejvyšší správní soud, který se zabýval skutkově i právně obdobnou věcí (dokonce téhož žalobce), a výše citovaným rozsudkem čj. 6 As 185/2021 - 28 žalobci za pravdu nedal. Na odůvodnění tohoto rozsudku, zejména na bod 19, krajský soud tímto pro stručnost odkazuje.
16. Vedle toho uplatnil žalobce ve svém podání ze dne 1. 4. 2022 další žalobní námitku, že mu povinný orgán sdělil výši úhrady po uplynutí zákonné 15 denní lhůty a tedy pozdě. V souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 19. 5. 2019, sp. zn. I. ÚS 1083/16 (který korigoval dosavadní směřování judikatury Nejvyššího správního soudu), tak povinný subjekt přišel o právo na úhradu nákladů. Tato žalobní námitka je však opožděná. Žalobní body lze formulovat pouze ve lhůtě pro podání žaloby (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), kterou žalobce evidentně zmeškal. Soud nepřistoupil na argumentaci žalobce, že pozdější uplatnění ovlivnilo „čerstvé“ rozhodnutí Ústavního soudu. Žalobcem citovaný nález je ze dne 19. 5. 2019, zatímco žalobu podal dne 8. 11. 2020. Předmětný nález tedy není novou skutečností, na kterou musel žalobce až po podání žaloby reagovat. Stejně tak soud nemůže souhlasit se žalobcem v tom, že by tento nález prokazoval, že věc žalobce je ve skutečnosti složitá a že soud měl vyhovět jeho dřívější žádosti o ustanovení zástupce z řad advokátů. Krajský soud setrvává na svých závěrech, jež vyslovil v usnesení ze dne 3. 3. 2021, čj. 30 A 174/2020 – 38 a připomíná, že lhůtu pro podání kasační stížnosti proti němu žalobce zmeškal, proto ji Nejvyšší správní soud odmítl.
17. Jen pro úplnost krajský soud podotýká, že i kdyby soud tuto opožděnou námitku připustil, úspěch by žalobci nepřinesla. Povinný orgán musí tazatele informovat o výši

úhrady ve lhůtě 15 dnů od doručení žádosti o informace. V tom má žalobce pravdu. Žalobce si však pravděpodobně neuvědomil, od jakého okamžiku začíná tato lhůta běžet. Žalobce doručil žádost povinnému subjektu dne 21. 5. 2020 a lhůta začíná běžet až následující den [§ 40 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád] a prvním dnem lhůty bylo tedy datum 22. 5. 2020. Proto lhůta skončila 5. 6. 2020, kdy také generální ředitelství žalobce o výši úhrady informovalo (dodalo sdělení do jeho datové schránky), jak i sám žalobce uvádí.

18. Soud na závěr shrnuje, že nezveřejnění sazebníku úhrad za poskytování informací v budově povinného subjektu je nesprávný postup, ovšem nezakládá ztrátu nároku na úhradu nákladů podle § 17 odst. 3 a 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný v souladu se zákonem žalobci předem sdělil a odůvodnil náklady související s poskytnutím informací. Žalobce je neuhradil, proto bylo zcela na místě žalobcovu žádost odložit.

VI. Náklady řízení

19. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. 4. 2022

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu